

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 64272063-610- **427054**
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/47930)

GÜNLÜDÜR

23 Eylül 2026

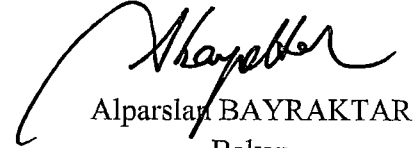
7/47930

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27.08.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1926068 sayılı yazınız.

Ankara Milletvekili Sayın Mesut DOĞAN'ın tarafıma tevcih ettiği 7/47930 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Alparslan BAYRAKTAR
Bakan

Ek: Önerge Cevabı (1 Sayfa)

ANKARA MİLLETVEKİLİ SAYIN MESUT DOĞAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

DÖNEM
28/4

ESAS NO
7/47930

Ülkemizdeki madenlerin bir kısmında uç ürüne kadar üretim yapılabilmekte olup, maden ruhsat sahibi şirketlerin bir kısmı tarafından kurşun, çinko, bakır, antimon, boksit (alüminyum), krom, demir, altın ve gümüş madenleri yurt içinde bulunan entegre tesislerinde uç ürün elde edilmek suretiyle işlenmektedir.

2025 yılı için beyan edilen işletme faaliyet raporlarına göre yer altından çıkarılan cevherin/doğal taşın işlenmesine yönelik halihazırda 769 adet tesis bulunmaktadır.

Bununla birlikte, Türkiye'de çinko özelinde ise Siirt ilimizde özel sektör eliyle hayata geçirilen ve Türkiye'nin ilk cevherden çinko izabe tesisi niteliğini taşıyan tesis tamamlanarak faaliyete geçirilmiştir. ÇINKUR'un özelleştirme süreci ve sonrasına ilişkin idari/hukuki bir inceleme yürütülüp yürütülmediği hususuna ilişkin ise ilgili Bakanlık ve Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'ndan bilgi alınmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Madenlerin işlenerek katma değerli nihai ürüne dönüştürülmesinin, ham cevher satışına kıyasla çok daha yüksek bir ekonomik getiri sağladığı bilinmektedir. Bu kapsamda, madenlerimizin yurt içinde işlenerek katma değerün ülkemizde kalması ve cari açığın azaltılması amacıyla, mevcut teşvik sisteminin geliştirilmesine yönelik mevzuat ve strateji çalışmaları ilgili kurumlarla koordineli olarak sürdürülmektedir.

Maden ruhsatı sahiplerinin çıkardıkları cevheri mutlaka yurt içinde işleme veya izabe/rafinasyon tesisi kurma yönünde genel ve mutlak bir zorunluluğu bulunmamakla birlikte, madenlerin yurt içinde işlenerek daha yüksek katma değerle ekonomiye kazandırılması amacıyla bağlayıcı şartlar ve teşvik mekanizmaları uygulanmaktadır. Bu kapsamda, "Ara ve Uç Ürün Üretim Şartlı Maden Sahası İhaleleri" ile bazı maden sahalarının işletilmesi, çıkarılan cevherin yurt içinde işlenerek ara veya uç ürüne dönüştürülmesi şartına bağlanabilmektedir. Ayrıca, madenlerin yurt içinde işlenmesini teşvik etmek amacıyla 3213 sayılı Maden Kanunu'nun 9'uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "*Ürettiği madeni yurt içinde ve kendi tesisinde işleyip ek katma değer sağlayanlardan, bu tesislerde üretimde değerlendirilen maden miktarı için Devlet hakkının % 50'si ve IV. Grup (c) bendi madenlerden altın, gümüş ve platin için ise Devlet hakkının % 40'ı alınmaz. Bu hüküm I. Grup madenler, II. Grup (a) ve (c) bendi madenler ve mıcır ile kaba inşaat, baraj, gölet, liman, yol ve benzeri yapılarda kullanılan her türlü yapı hammaddesi için uygulanmaz.*" hükmü ile mezkûr Kanununun 14'üncü maddesinin altıncı fıkrasında yer alan "*IV. Grup (c) bendi madenlerin yurt içinde entegre tesislerde kullanılarak metal hale getirilmesi halinde ödenmesi gereken Devlet hakkının %75'i alınmaz.*" hükmü çerçevesinde maden ruhsat sahaları için teşvik uygulanabilmektedir.

Kritik ve stratejik madenlerimizin arz güvenliği, tedarik stratejileri, stok planlaması, cevher ve ara/uç ürün üretim teşvikleri ile Ar-Ge faaliyetleri gibi konulara ilişkin orta ve uzun vadeli hedefleri içeren ve hazırlık sürecinde son aşamaya geline "Kritik Madenler Strateji Belgesi" kamuoyuyla paylaşılacaktır. Söz konusu belgenin yayımlanması ile birlikte, ulusal menfaatler doğrultusundaki kapsamlı yol haritası da kamuoyuna sunulacaktır.